

tabák pod rukou za účelem snadného opatření si potravin; neboť pro skutkovou podstatu řetězového obchodu jest lhostejno, zda si vyměňuje pachatel tabák za potraviny či za peníze, za něž si pak po případě rovněž opatří potraviny. Této druhé větě arcíť nelze přisvědčiti v povšechném jejím znění, nýbrž dlužno rozeznávat, za jakým účelem pachatel potravin vyměňuje, totiž, zda hodlá jich upotřebiti pro vlastní potřebu či hodlá-li je dále zciziti. Za posléz uvedeného předpokladu nelze jednání pachatelovo vyjmouti z pojmu řetězového obchodu; vždyť činnost pachatelova — skládající se z nákupu tabáku u jiných osob než výrobce neb oprávněného obchodníka, ze směny tabáku za potraviny a ze zcizení potravin — uplatňuje v cenách potravin při nejmenším i náklady, odměny a zisky zbytečných mezičlánků, přechod tabáku z výroby do spotřeby bezúčelně prodlužujících, a přesunuje takto zbytečné, hospodářsky neodůvodněné zdražení tabáku na spotřebitele, k jejichž ochraně zákon o válečné lichvě a zejména zákaz řetězového obchodování směřuje. Nálezací soud vychází tedy tím, že nerozeznává, zda obžalované opatřovaly si potraviny pro vlastní potřebu či za účelem dalšího jich zcizení, nýbrž že odmítá podřadění jednání obžalovaných pod pojem řetězového obchodu pro povšechně zjištěný úmysl směny tabáku za potraviny, z nesprávného použití zákona co do pojmu řetězového obchodu, takže rozsudek jest zmatečným dle čís. 9 lit. a) § 281 tr. ř.

Čís. 678.

Zákon ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n., o podloudném vývozu předmětů potřeby.

Slovem »vyvéztí« míní se, věc někam dopravit a ji již zpět nepřivéztí, nýbrž ji tam ponechatí.

(Rozh. ze dne 3. ledna 1922, Kr II 832/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném sezení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu, jímž byli uznáni vinnými zločinem dle § 2 lit. c) zákona ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Uplatňujíc zmatek dle § 281 čís. 9 a) tr. ř. uvádí zmateční stížnost, že ke skutkové podstatě činů trestných dle § 2 zák. ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n. je nutným kromě dopravy předmětu potřeby do ciziny bez potřebného dovolení též úmysl předmět potřeby zdejší spotřebě odnítí a cizí spotřebě jej opatřiti, a že zajisté není trestným činem, když někdo dopraví předmět potřeby do ciziny, třeba bez řádného povolení, pak-li jej nechce tam zanechatí, nýbrž opět zpět přivéztí. Zmateční stížnost vytýká rozsudku, že tohoto úmyslu obžalovaného M-a ani nezjistil, ani úmysl ten za prokázaný nevzal, a podotýká, že toto zjištění zajisté častěji v rozsudku opakovanými slovy »podloudně vyvéztí« učiněno nebylo. Právní názor stěžovatelův jest správným a zmatek dle § 281 čís. 9 a) tr. ř. byl by zajisté dán, kdyby z celého rozsudku, jasně nevyplývalo, že soud na-

lézací tento úmysl za zjištěný a prokázaný vzal. Rozsudek odsoudil obžalovaného pro zločin dle § 2 lit. c) zákona ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n., nadepsaného jakožto zákon o stíhání podloudného vývozu předmětů potřeby do ciziny. Zlý úmysl jest obsažen již pojmově a gramatikálně ve slově: »vyvéztí«, neboť slovo to značí, nějakou věc někam dopravit a ji již více zpět nepřivéztí, nýbrž na místě, kam doprava směřovala, ponechatí. Slovo podloudně pak ještě zjištění tohoto úmyslu dotvrzuje. Obžalovaný hájil se jedině tím, že neměl úmyslu, koně v Německu zanechatí, nýbrž zase zpět přivéztí. Rozsudek toto hájení se M-ovo a v tomže směru se hájícího spoluobžalovaného vyvrací a výslovně zjišťuje a bere za prokázano, že M. chtěl dopravit hnědého koně s hvězdou podloudně do Německa, že Vincenc H. vydal hnědého koně M-ovi, věda, že jej chce vyvéztí za hranice, a že úmysl obžalovaných směřoval k tomu, vyvéztí mladého hnědého valacha, koupeného na trhu v B-i. Z uvedeného jasně na jevo vychází, že soud zjišťuje a za prokázaný bere úmysl, koně hnědého za hranice vyvéztí, tedy tam nechatí. Uplatňujíc tudíž důvod zmateční dle § 281 čís. 9 a) tr. ř., zmateční stížnost bere za základ obhajobu obžalovaných, nikoli děj rozsudkem zjištěný, neprovádí zmatek v rámci skutečností, soudem nalézacím zjištěných, a nelze tudíž stížnost zmateční v tomto směru považovati za provedenou podle zákona, tedy za provedenou vůbec.

Čís. 679.

Pohrůžka bitím jest výhrůžkou ve smyslu § 98 lit. b) tr. zák., nikoliv pouhým přestoupením § 3 zákona koaličního, pokud se týče §§ 1 a 2 zákona o útisku.

(Rozh. ze dne 5. ledna 1922, Kr II 664/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 23. května 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí dle § 98 lit. b) tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného uplatňuje pouze důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. Snaží se dovésti, že výroky obžalovaného, zjištěné v rozsudku, nemohou zakládati ani objektivní, ani subjektivní skutkové podstaty zločinu vydírání dle § 98 b) tr. zák., poněvadž obžalovaný dělnicím nevyhrožoval, nýbrž je pouze varoval, a mimo to slova svá pronesl žertem, jež nikdo vážně nebral. Slova obžalovaného nebyla prý výhrůžkou zlem, předpokládaným v § 98 b) tr. zák., nýbrž upozorněním na nebezpečí, hrožící pracujícím dělnicím od stávkujících, kdyby porušily solidaritu. Stížnost není odůvodněna. Budiž předesláno, že zjištění doslovu závadného výroku i výklad smyslu, jaký s ním obžalovaný spojoval a co jím chtěl vyjádřiti, jsou zjištěními skut-